

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.4.23.
COM(2020) 155 final

2018/0178 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (2018/0178 (COD)) elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (2018/0178 (COD)) elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslat Európai Parlament,	2018. május 24.
illetve Tanács számára történő megküldésének időpontja (COM(2018) 0353 final – 2018/0178 COD dokumentum):	
Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja:	2018. október 17.
Az Európai Parlament állásponyjának időpontja (első olvasat):	2019. március 28.
A módosított javaslat továbbításának időpontja:	Tárgytalan
A Tanács állásponyjának elfogadásának időpontja:	2020. április 15.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

2018 márciusában a Bizottság a fenntartható növekedés finanszírozására vonatkozó ambiciózus cselekvési tervet¹ terjesztett elő. E cselekvési terv célja a magánszektor mozgósítása az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, nagyobb erőforrás-hatékonyságú és fenntarthatóbb gazdaságra való átállás érdekében. Amint azt a cselekvési terv ismerteti, a zöld beruházások növelésének egyik legnagyobb akadályja jelenleg az, hogy nem egyértelmű a „környezeti szempontból fenntartható” fogalom meghatározása. Következésképpen a cselekvési terv egyik legfontosabb eleme a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységek egységes osztályozási rendszerének, vagyis egy „uniós taxonómiának” a létrehozása. E célból a Bizottság 2018 májusában rendeletjavaslatot² terjesztett elő, amelyben a következő három célt tűzte ki:

- (1) megfelelő fogalom meghatározások biztosítása a vállalatok és befektetők számára arra vonatkozóan, hogy mely gazdasági tevékenységek tekinthetők környezeti szempontból fenntarthatónak;

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Cselekvési terv: A fenntartható növekedés finanszírozása (COM(2018)097 final).

² A fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (2018/0178 (COD)).

- (2) a „zöldrefestés”³ kockázatának az említett fogalommeghatározások révén történő korlátozásán keresztül a végső befektetők, így többek között a lakossági befektetők számára biztosítani a lehetőséget arra, hogy tőkéjüket a környezeti szempontból fenntartható tevékenységek felé tereljék, valamint
- (3) a piac szétagoltságának elkerülése azáltal, hogy egyetlen egységes hivatkozási alap jön létre a befektetők, a vállalkozások és a tagállamok számára a környezeti fenntarthatóság befektetési célú meghatározása tekintetében.

Az uniós taxonómia olyan egységes fogalmi rendszert jelent majd, amely révén a befektetők és a vállalkozások azonosítani tudják az éghajlat-politikai és környezeti célkitűzésekhez lényegesen hozzájáruló projektekkal és gazdasági tevékenységekkel kapcsolatos befektetési lehetőségeket. Ez segíteni fogja a befektetőket és a vállalatokat abban, hogy át tudják állítani műveleteiket a fenntarthatóság elvének megfelelő tevékenységekre. Az uniós taxonómia így hozzá fog járulni a fenntarthatósági átmenet finanszírozására irányuló magán- és állami beruházások bővítéséhez, ami összhangban van az európai zöld megállapodással is.

A taxonómia a környezeti szempontból fenntartható tevékenységek meghatározásakor a következő területekre összpontosít: az éghajlatváltozás mérséklése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a vízi és a tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme, a körforgásos gazdaság, a szennyezés megelőzése és csökkentése, valamint a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása. A Bizottságnak 2021. december 31-ig jelentést kell közzétennie a taxonómia hatályának egyéb fenntarthatósági célkitűzésekre, például a szociális célkitűzésekre való kiterjesztéséről.

Elkészültét követően a taxonómia megkönnyíti majd a zöld pénzügyi termékekre vonatkozó előírások és címkék kidolgozását. Szerves részét fogja képezni a pénzügyi és nem pénzügyi vállalatok fenntarthatósággal kapcsolatos jelentéstételének is. Emellett az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási tervben⁴ bejelentetteknek megfelelően a taxonómiát figyelembe fogják venni az InvestEU-hoz kapcsolódó, az éghajlatváltozással és a környezettel kapcsolatos nyomon követésről és a fenntarthatósági vizsgálatról szóló, 2020 második felében közzéteendő iránymutatásokban is⁵. Az InvestEU programon túlmenően a Bizottság 2020 második felében egy a fenntartható finanszírozásról szóló megújított stratégia előterjesztését tervezi, amelynek keretében megvizsgálja, hogy a közszektorbeli intézmények miként használhatják a taxonómiát annak érdekében, hogy megvalósuljon a magánszektorra és a közszektorbeli intézményekre vonatkozó előírások konvergenciája, és a lehető legmegfelelőbb módon alkalmazzák a vegyes finanszírozási eszközöket.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

A Tanács álláspontja tükrözi az Európai Parlament és a Tanács között 2019. december 16-án létrejött politikai megállapodást. A Bizottság támogatja ezt a megállapodást.

A politikai megállapodással számos, az eredeti bizottsági javaslattól eltérő változtatás került bevezetésre, többek között az alábbi pontok kapcsán:

1. A rendelet hatályának kiterjesztése:

³ A „zöldrefestés” kifejezés arra a gyakorlatra utal, ha egy szervezet termékeit, céljait vagy politikáit környezetbarátként népszerűsíti, miközben ez esetleg nem valósul meg.

⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv (COM/2020/21 final).

⁵ Az InvestEU program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM/2018/439 final – 2018/0229 (COD)).

Először is, a politikai megállapodás további kötelezettséget ír elő az EU számára arra vonatkozóan, hogy a taxonómiát alkalmazni kell azon állami intézkedésekkel, előírásokkal vagy címkékkel összefüggésben, amelyek követelményeket támasztanak a pénzügyi piaci szereplőkkel vagy a kibocsátókkal szemben a „környezeti szempontból fenntarthatóként” forgalmazott pénzügyi termékek vagy vállalati kötvények terén.

Másodszor, a közzétételi rendeletben⁶ meghatározott valamennyi pénzügyi piaci szereplőnek közzé kell tennie, hogy a pénzügyi terméke alapjául szolgáló befektetések hogyan és milyen mértékben támogatják a taxonómiának megfelelő gazdasági tevékenységeket. Azoknak a pénzügyi piaci szereplőknek, amelyek nem kívánják közzétenni a taxonómiának való megfelelést, és ezt követően nem kívánják terméküket környezeti szempontból fenntarthatóként vagy hasonló jellemzőkkel rendelkezőként forgalmazni, ennek indokait nyilatkozatban kell ismertetniük.

Harmadszor, azoknak a nagy pénzügyi és nem pénzügyi vállalatoknak, amelyek számára már előírás a nem pénzügyi kimutatás közzététele⁷, tájékoztatást kell adniuk arról, hogy tevékenységeik hogyan és milyen mértékben kapcsolódnak a taxonómia hatálya alá tartozó tevékenységekhez. Ez mintegy 6 000 vállalatot és csoportot jelent az EU-ban. A nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelvet kísérő iránymutatással összhangban a releváns kulcsfontosságú teljesítménymutatók közé tartozik az árbevétel, a tőkekiadások és a működési költségek. A pénzügyi vállalatok esetében egyéb további kulcsfontosságú teljesítménymutatókat lehet meghatározni felhatalmazáson alapuló jogi aktus keretében, amelyet a Bizottságnak 2021 júniusáig kell kidolgoznia.

2. A környezeti fenntarthatóság szempontjából mérlegelhető gazdasági tevékenységek típusainak meghatározása:

A politikai megállapodás a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységek következő két alkategóriáját vezeti be: *támogató tevékenységek* (mind a hat környezeti célkitűzés vonatkozásában) és *átállási tevékenységek* (kizárólag az éghajlatváltozás mérséklésére vonatkozó célkitűzés vonatkozásában).

A *támogató tevékenységek* közvetlenül lehetővé teszik, hogy más tevékenységek lényegesen hozzájáruljanak egy vagy több környezeti célkitűzéshez. A zöldrefestés megakadályozására biztosítékok bevezetésére került sor. Az egyik ilyen biztosíték célja, hogy a támogató tevékenységek ne vezethessenek a hosszú távú környezetvédelmi célokat veszélyeztető eszközöktől való függéshez, figyelembe véve az adott eszközök gazdasági élettartamát. A másik biztosíték arra vonatkozik, hogy a támogató tevékenységeknek az életciklussal kapcsolatos szempontok alapján lényeges pozitív környezeti hatást kell kifejteniük.

Az *átállási tevékenységek* olyan tevékenységek, amelyek: i. esetében jelenleg nem állnak rendelkezésre technológiailag és gazdaságilag megvalósítható alacsony szén-dioxid-kibocsátású alternatívák, ii. és hozzájárulnak a klímasemleges gazdaságra való átálláshoz, olyan pályát követve, amely biztosítja az iparosodás előtti szinthez viszonyított hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-ra korlátozását. A támogató tevékenységekhez hasonlóan ebben az esetben

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2088 rendelete (2019. november 27.) a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről (HL L 317., 2019.12.9., 1. o.).

⁷ Többek között a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. október 22-i 2014/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 330., 2014.11.15., 1. o.) hatálya alá tartozó vállalatok.

is biztosítékok beépítésére kerül sor a zöldrefestés megakadályozása érdekében.⁸ Az átállási tevékenységek alkategóriája csak az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos célkitűzés szempontjából releváns.

3. Meghatározott gazdasági tevékenységekhez kapcsolódó rendelkezések módosításai:

A szilárd fosszilis tüzelőanyagokon alapuló villamosenergia-termelési tevékenységek kifejezetten ki vannak zárva a környezeti fenntarthatóság szempontjából elismerhető tevékenységek köréből.

A politikai megállapodás egyik preambulumbekzdése elismeri a „klímasemleges energia” jelentőségét az átállás szempontjából, míg a „klímasemleges energiára” való utalást törölték az éghajlatváltozás mérséklésére vonatkozó célkitűzésből. A Bizottság felkérést kapott arra, hogy az átállási tevékenységként elismerhető tevékenységek meghatározásakor végezze el valamennyi rendelkezésre álló releváns technológia értékelését. Ezzel összefüggésben az olyan gazdasági tevékenységek minősülnek „jelentős kárt okozónak”, amelyeknél a hosszú távú hulladékártalmatlanítás jelentős és hosszú távú kárt okozhat a környezetben. A politikai megállapodás megerősíti továbbá az életciklus-értékelés jelentőségét a technikai vizsgálati kritériumok kidolgozása során.

A hulladékégetés terén a körforgásos gazdaságra való átálláshoz lényegesen hozzájárulónak minősülő gazdasági tevékenység meghatározásában a hulladékégetés „mellőzése” megfogalmazást a hulladékégetés „minimálisra csökkentése” megfogalmazás váltotta fel. Emellett a szöveg a hulladékhierarchiára vonatkozó elvekkel egészült ki. A „jelentős károkozás elkerülését célzó” elv kifejezetten kimondja, hogy az elismerhető tevékenységek nem vezethetnek a hulladékkeletkezés, -égetés vagy -ártalmatlanítás jelentős növekedéséhez, kivéve a nem újrafeldolgozható veszélyes hulladék égetését.

4. A minimális társadalmi biztosítékok kiterjesztése

A politikai megállapodás három nemzetközi emberi jogi eszközzel/irányelvvel egészíti ki a minimális biztosítékok jegyzékét:

- az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei,
- az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek, valamint
- az Emberi Jogok Nemzetközi Törvénye.

5. A fenntartható finanszírozással foglalkozó platform (a továbbiakban: a platform) tagságának és feladatainak bővítése:

A politikai megállapodás kiterjeszti mind a platform működésének hatályát, mind tagságának körét, így az a következő további kérdésekben adhat tanácsot a Bizottságnak:

- a fenntarthatósággal kapcsolatos beszámolási és jelentéstételi standardok lehetséges szerepe a taxonómia alkalmazásának támogatásában,

⁸ Az átállási tevékenységek i. üvegházhatásúgáz-kibocsátásának lényegesen alacsonyabbnak kell lennie az ágazati vagy iparági átlagnál, ii. nem akadályozhatják az alacsony szén-dioxid-kibocsátású alternatívák kidolgozását és bevezetését, továbbá iii. nem vezethetnek a klímasemlegesség célkitűzésével össze nem egyeztethető eszközöktől való függéshez.

- az adatok rendelkezésre állása és minősége javításának esetleges szükségessége,
- egyéb fenntarthatósági célkitűzések kezelése, beleértve a szociális célkitűzéseket is,
- a minimális biztosítékok működése és a hatályos követelmények esetleges kiegészítésének szükségessége,
- a fenntartható finanszírozást támogató szakpolitikák értékelése és fejlesztése, beleértve a szakpolitikai koherenciát illető kérdéseket is.

Ezzel összefüggésben a politikai megállapodás kimondja, hogy a platform összetétele magában foglalja a következőket:

- az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége;
- a civil társadalom képviselői,
- az érintett pénzügyi és nem pénzügyi üzleti szektorok képviselői, beleértve a releváns iparágak képviselőit,
- beszámolási és jelentéstételi szakértelemmel rendelkező szakértők.

A platform a Bizottság szakértői csoportokra vonatkozó horizontális szabályainak megfelelően fog működni.⁹

6. Tagállami szakértői csoport létrehozása

A politikai megállapodás tagállami szakértői csoportot hoz létre, amelynek feladata, hogy tanácsot adjon a Bizottságnak a technikai vizsgálati kritériumok megfelelőségével és a platform által alkalmazott megközelítéssel kapcsolatban. A szakértői csoport a Bizottság szakértői csoportokra vonatkozó horizontális szabályainak megfelelően fog működni.¹⁰

7. A közzétételi rendelet módosításai

A politikai megállapodás célzott módosításokat vezet be a közzétételről szóló rendeletbe. A módosítások célja mindenekelőtt, hogy a pénzügyi piaci szereplők taxonómiával kapcsolatos közzétételeit beépítsék a pénzügyi szolgáltatási ágazat fenntarthatósággal kapcsolatos, a közzétételi rendeletben meghatározott közzétételeinek átfogóbb keretrendszerébe. Ezzel összefüggésben számos módosításra került sor annak érdekében, hogy az európai felügyeleti hatóságok (a továbbiakban: az EFH-k) felhatalmazást kapjanak az e területet érintő, taxonómiával kapcsolatos közzétételi követelményeket meghatározó szabályozástechnikai standardok kidolgozására.

Emellett a szöveg kiegészült egy, a „jelentős károkozás elkerülését célzó” elvre vonatkozó cikkel. Ez a módosítás felhatalmazza az európai felügyeleti hatóságokat egy további szabályozástechnikai standard kidolgozására. Ez a kiegészítő szabályozástechnikai standard meghatározza majd a „jelentős károkozás elkerülését célzó” elvvel összefüggő információ tartalmának és megjelenítésének részleteit a szociális és környezeti célkitűzések tekintetében. A közzétételi rendeletben meghatározottnak megfelelően a társadalmi szempontok tekintetében a „jelentős károkozás elkerülését célzó” elvnek összhangban kell lennie a taxonómiáról szóló rendeletben előírt minimális biztosítékokkal. A vállalatoknak pedig az

⁹ A Bizottság C(2016) 3301 határozata (2016.5.30.) a bizottsági szakértői csoportok létrehozására és működésére vonatkozó horizontális szabályok megállapításáról.

¹⁰ A Bizottság C(2016) 3301 határozata (2016.5.30.) a bizottsági szakértői csoportok létrehozására és működésére vonatkozó horizontális szabályok megállapításáról.

említett minimális biztosítékoknak való megfelelést célzó eljárások végrehajtásakor alkalmazniuk kell a „jelentős károkozás elkerülését célzó” elvet.

8. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok ütemezése

A Bizottságnak a technikai vizsgálati kritériumokat tartalmazó felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat kell elfogadnia a két éghajlat-politikai célkitűzés tekintetében 2020. december 31-ig (a hatálybalépés időpontja 2021. december 31.), a másik négy környezeti célkitűzés tekintetében pedig 2021. december 31-ig (a hatálybalépés időpontja 2022. december 31.).

9. Felülvizsgálat

A politikai megállapodás kiterjeszti a felülvizsgálati záradékot és előírja a Bizottság számára, hogy jelentésében foglalkozzon a következő további témákkal:

- ismertesse azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek lennének ahhoz, hogy a taxonómia hatályát kiterjesszék más, többek között a környezeti szempontból semleges és a környezeti szempontból káros gazdasági tevékenységekre,
- értékelje a technikai vizsgálati kritériumok kidolgozására vonatkozó tanácsadási eljárások hatékonyságát (a platform és a tagállami szakértői csoport tekintetében),
- értékelje a tervezett felügyeleti rendszert.

5. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság támogatja az intézményközi tárgyalások eredményeit, és ennek megfelelően elfogadhatónak tartja a Tanács első olvasatban kialakított álláspontját.